

KANAL - NYT

Nr. 21

Efterår og jul 2023

*Efterårsfarver iklædt
julehøjtidsgevanter.
Billedet herunder og det til
højre stammer fra et hotel i
den sydjapanske storby
Kagoshima, som Bente og jeg
besøgte tilbage i 2017.*

Efterår

med jul på vej

Kanal-Nyt nr. 21 - 2023

Redigeret af Bente og Finn Carpentier, Marcussens Bro 4.

Lidt om livets gang på Marcussens Bro

”Nej, nu skal du bare høre”, sagde Bente til mig en tidlig efterårsdag, hvor jeg ankom til vores sommerhus på kysten lige nord for Als, ”jeg har set et rødt eger”.

Jeg måtte medgive, at det var spændende - ikke mindst på baggrund af, at vi ved sommerhuset de senere år har plantet et antal hasselbuske. Nødder og eger hører sammen, og vi ofrer gerne et par hasselnødder for glæden ved fællesskabet med den lille fyr, der har en kropslængde på omkring 22 centimeter og en hale, der måler hele 17 centimeter.

Egentlig er det ikke så sensationelt at have eger i et sommerhusområde. Lidt mere *”unormalt”* er det at se dyret på Marcussens Bro, men også det er sket her i efteråret 2023.

Det var én af naboerne, der gjorde opmærksom på det, og han kunne tilmed oplyse, at den lille fyr - *denne gang et sort eger* - var kommet hoppende eet eller andet sted fra og op i skelplanterne i naboskellet mod øst og herfra videre i den retning, hvad så siden den vil dér.

Morsomt og endnu et vidnesbyrd om, at Marcussens Bro ikke bare er et godt sted at bo. Det er også et spændende sted med mulighed for oplevelser af næsten det eksotiske.

I øvrigt oplyser Wikipedia, at både det røde og det sorte eger er almindeligt forekommen på vore breddegrader.

Og et eger kan ingen vel have noget imod. Det er værre med rotterne, men dem er der vist ikke så mange af for tiden, og det glæder vi os over, som vi glæder os over de små glimt, som isfuglen under os.

Jeg har set den et par gange her i efteråret, begge gange siddende på fortøjningsrebet, der knytter Torkilds båd til det faste land. Den ene gang så jeg den i al dens farvepragt og nåede at få taget et billede, omend det kun er som et flygtig glimt. Anden gang så jeg fuglen i en anden vinkel, og da var det som om, den *”manglede”* alle sine farver og bare sad der gråbrun og ligesom lidt trist.

Billede fra nettet

Jo, indtrykkene er der. Det gælder vist bare om at holde øjne og øren åbne som nu under den kraftige vind og den forhøjede vandstand, der ramte land og rige i den sidste af efterårsferiens weekender 20. – 22. oktober.

Jo, den er god nok. Den er der, isfuglen, men den var hurtigt væk igen, og det var, hvad der blev i denne omgang.

Bente og jeg fik en lille forsmag på dagene, da vi sad i Rødovre hos vores datter og hendes familie og kunne lytte til den ene alvorlige advarsel og vejrudsigt efter den anden. *Kraftig storm; meget forhøjet vandstand; trafikale problemer.* Nervøsitet gjorde, at vi tog hjem et døgn før planlagt, torsdag den 19. oktober, og vi havde stort set en problemfri hjemtur. Dagen efter, fredag den 20. oktober, var der tryk på.

Det begyndte tidlig morgen, hvor jeg som noget af det første kunne konstatere, at et par blomsterkrukker var væltet og lå og kørte rundt, vores og naboens. Op ad formiddagen besøgte vi vort sommerhus ude ved kysten og kunne konstatere, at flere af vore havestole var på vej over til naboen, og at andre ville have godt af at blive sat i depot. Alt skete og blev ordnet.

Tilbage på Broen skulle området lige besigtiges, og det var lidt af en opgave. Blæsten gjorde det simpelthen besværligt at stå fast, og jeg kunne ikke slippe tanken, at det vist ikke var

helt ufarligt, det her. Det var bedre at være inde end ude.

Vinduer og døre blev lukket, og så krydsede vi ellers fingre i håb om, at vandstanden ikke ville nå over 2 meter over dagligt vande, for sker det, så får vi vist alle sammen vand i stuen, og det vil vi ikke være glade for.

Thorkilds lille båd lå derovre og vippede, og vi tænkte dels på Bamses sang "*I en lille båd, der gynger, sidder jeg og synger*" - og dels på, om Thorkilds båd kunne holde til "*gyngeriet*". Det gik. Den lå der heldigvis også, da det hele var overstået.

Alvorligt, og det er alvorligt nok, men nu til lidt morsomt: *Bente har netop fortalt, at hun midt i blæsevejret lørdag eftermiddag inde midt i kanalen tæt på Thorkilds båd så det, som, hun mener, var og er en sæl.* Det er vist usædvanligt. Vi véd, de er derude, sælerne, men at se dem er ikke hverdagskost, og da slet ikke at se dem så tæt på land.

Foto: Poul Krogh

Stolt passage under eller gennem Hadsund-Broen.

Foto: Knud Erik Thomsen

Morsomt, og lidt hyggeligt midt i de uhyggelige dage, men også utroligt betagende. Det er vældige kræfter, der rører på sig. Naturen er stor, når den sådan rejser sig. Det er vi andre, der er små, men selv for de små kan der være store oplevelser at hente - også af de mere fredelige på mere fredelige dage, som da det stolte og flotte skoleskib Georg Stage sejlede forbi ude på fjorden tirsdag den 10.oktober.

Bente og jeg havde faktisk set skibet tidligere. Det var ude ved vort sommerhus, hvor vi bemærkede skibet, der var på vej sydover en pænt stykke ude på vandet. Derude kunne vi ikke afgøre, at det var Georg Stage, der kom forbi, men Bente havde det på fornemmelsen. Den fornemmelse har vi nu fået bekræftet.

Finn Carpentier

Tænk, at bo sådan et sted! Det skal man ikke bare være glad for. Man skal være "taknemlig", som de siger i Vendsyssel - ganske vist om noget andet, men alligevel.

Foto Knud Erik Thomsen

Ødelæggelsens vederstyggelighed

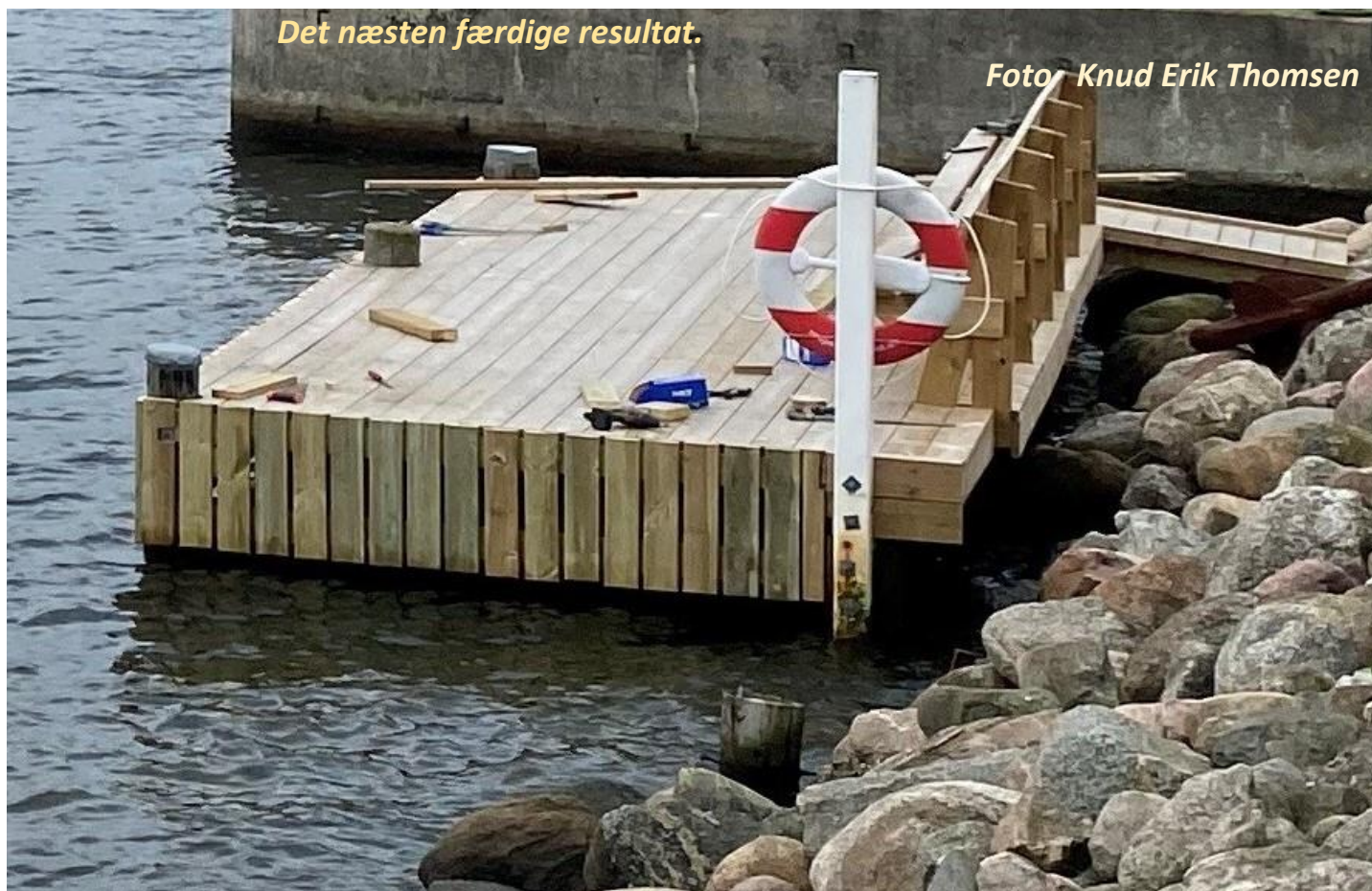
I sidste nummer af Kanal Nyt kunne interesserede læse om projektet ”*ny flydebro*”. Et flot ingeniørarbejde, som der var god grund til at rose og glæde sig over - og flot tog den sig ud, da den var færdig.

Flydebroen på vej

Det næsten færdige resultat.

Foto Knud Erik Thomsen

Stormen og den forhøjede vandstand natten mellem 20. og 21. oktober viste imidlertid, at konstruktionen ikke var stærk nok til at stå imod naturens udfordringer.

Skønne spildte kræfter, tænkte jeg, men der er vel ikke så meget andet at sige, end at vi må prøve en gang til. Ærgerligt, for det var et stort arbejde, men de voldsomme naturkræfter kunne vi ikke stå imod, og de ramte jo ikke blot *"vores"* bro. Værst gik det ud over de sydlige dele af kongeriget, men som det kan ses, gik heller ikke vi *"ram forbi"*.

Hvad skete der egentlig?

Vand og de sammenhængende kraftige bølger har simpelthen løftet den nye flydebro og smadret den ind i bolværk og stenbelægning.

Oven i det kunne det konstateres, at græsarealet vest for slæbestedet er blevet undermineret, og at et stort hul har åbenbaret sig, som man skal vogte sig for at falde i.

Tanken opstår på den baggrund, om der er flere af den slags "*faldgruber*" - måske endda skjult under græssets forræderiske dække.

Ankeret i vandkanten, som på en måde symboliserer sikkerhed og stabilitet, har måske ligefrem været med til at ødelægge broen - mens redningskransen fra Tryk Fonden ikke har kunnet redde ret meget.

Træstykker, drivtømmer, løse brædder, en gaslighter, græs og andet af samme skuffe. Bare samlet i en tilfældig bunke midt på slæbestedet. Ødelæggelsens vederstyggelighed.

Trist at se. Trist at opleve. Trist at være del af. Et vidnesbyrd om at vi er de små, når først naturen rejser sig - og det kan den altså godt finde på selv her hos os i vores lille ”*skjul*”, mens kræfterne raser derude. Blot et stenkast borte.

Finn Carpentier

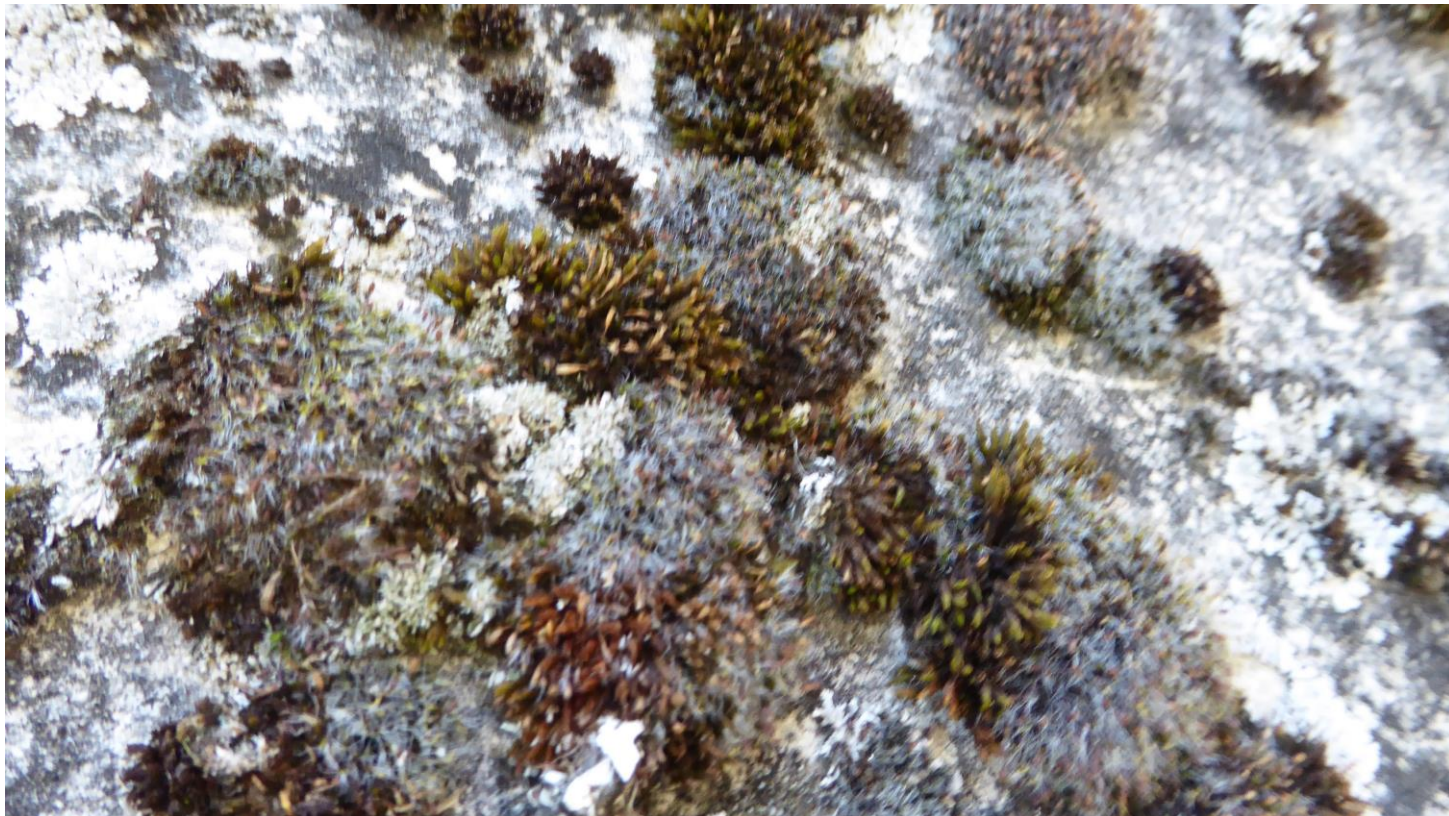

Nyt tag på den store garage

Det havde længe været undervejs - og vist også påkrævet, at der kom nyt tag på den store garagebygning.

Det gamle var simpelthen nedslidt, utæt og kassabelt.

Flot ser det ud, men lad jer ikke bedrage.

Opgaven blev overdraget til Havnens Snedkeri, der gik i gang med projektet mandag morgen den 21. august. Det gamle tag skulle ned, et nyt underlag skulle lægges, og det nye tag lægges her ovenpå.

Forinden var der udgået befaling til os menige om, at bilerne skulle være ude af garagen mandag morgen. Lofterne ovenpå depotrummene skulle dog ikke nødvendigvis tømmes - og det var vi et par stykker, der var glade for.

Og så gik man ellers i gang.

Det forekom mig, at det var meget effektive folk, man havde sat på opgaven. De kom langt på kort tid. En fornøjelse at se.

Der var spændt net ud under taget indendørs til at skærme mod nedfald af forskelligt. Den store løftemaskine - **MANITOU** - lettede det manuelle arbejde, og meter for meter var vi vidner til, at de nye tagplader blev lagt op umiddelbart efter, at de gamle var kommet ned. Hurtigt, effektivt og godt.

Alle asbestrester til trods.

Véd I i øvrigt: véd I, hvad "*manitou*" betyder?

Ifølge leksikonet knytter begrebet "*manitou*" sig til algonkinindianerne i Nordamerika, hvor det betegner hele universets samlede kraft. Dermed er begrebet et udtryk for en størrelse, der kan magte mere end nogen anden. Et fint udtryk for en minilæsser, der vist kan løfte et par tusinde kilo.

Helt problemløst var det dog ikke sådan at få nyt tag. Et par dage efter afslutning og aflevering blev vi angrebet af et temmelig kraftigt regnvejr - vi tillod os faktisk at kalde det "*et skybrud*". Blandt andet var jeg ude at køre i det, og det var ikke godt. Det var plat umuligt at se mere end bare få meter frem, og det eneste "sikre" at køre efter var de hvide streger midt på vejen.

Derfor var det lidt af en lettelse at komme hjem og ind i garagen og få porten lukket, men ikke alt var i orden inde i garagen. Gulvet var i et område ”vandlidende”, og tanken var naturligvis, at håndværkerne alligevel havde klokket i det ved arbejdet med det nye tag. Det væltede jo ind med vand.

Det viste sig dog, at det ikke var taget, der var et problem, men en privat installation ved tagrende og nedløb, der var forbundet forkert, sådan at den meget regn blev ledt direkte ind i garagen. Det problem blev klaret, og nu ser det ud til, at alt virkelig er i orden.

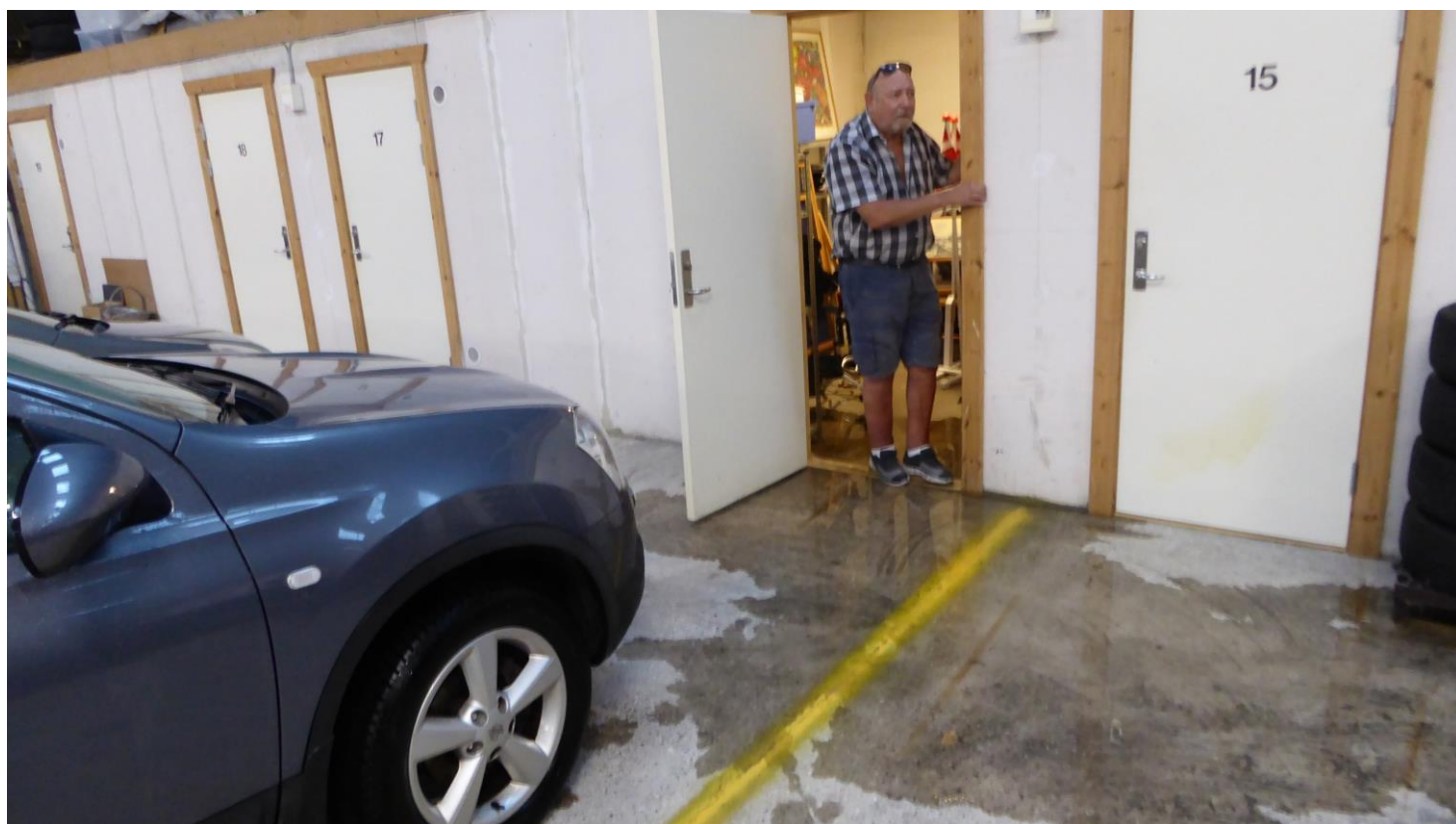

Et kig indenfor i eget depotrum overbeviste Bjarne om, at det ikke var herfra, vandet kom.

Bjarne kunne således trække sig tilbage med fred i sind og tanke.

Det store spørgsmål var dog ikke løst,
for hvor kom vandet fra?

Dagen efter vidste vi det, og forholdene blev udbedret. Taget er tæt. Lyset fungerer. Porten glider, som den skal, og atter mindes vi om, at Marcussens Bro er et godt sted at bo.

Arbejdsdagen

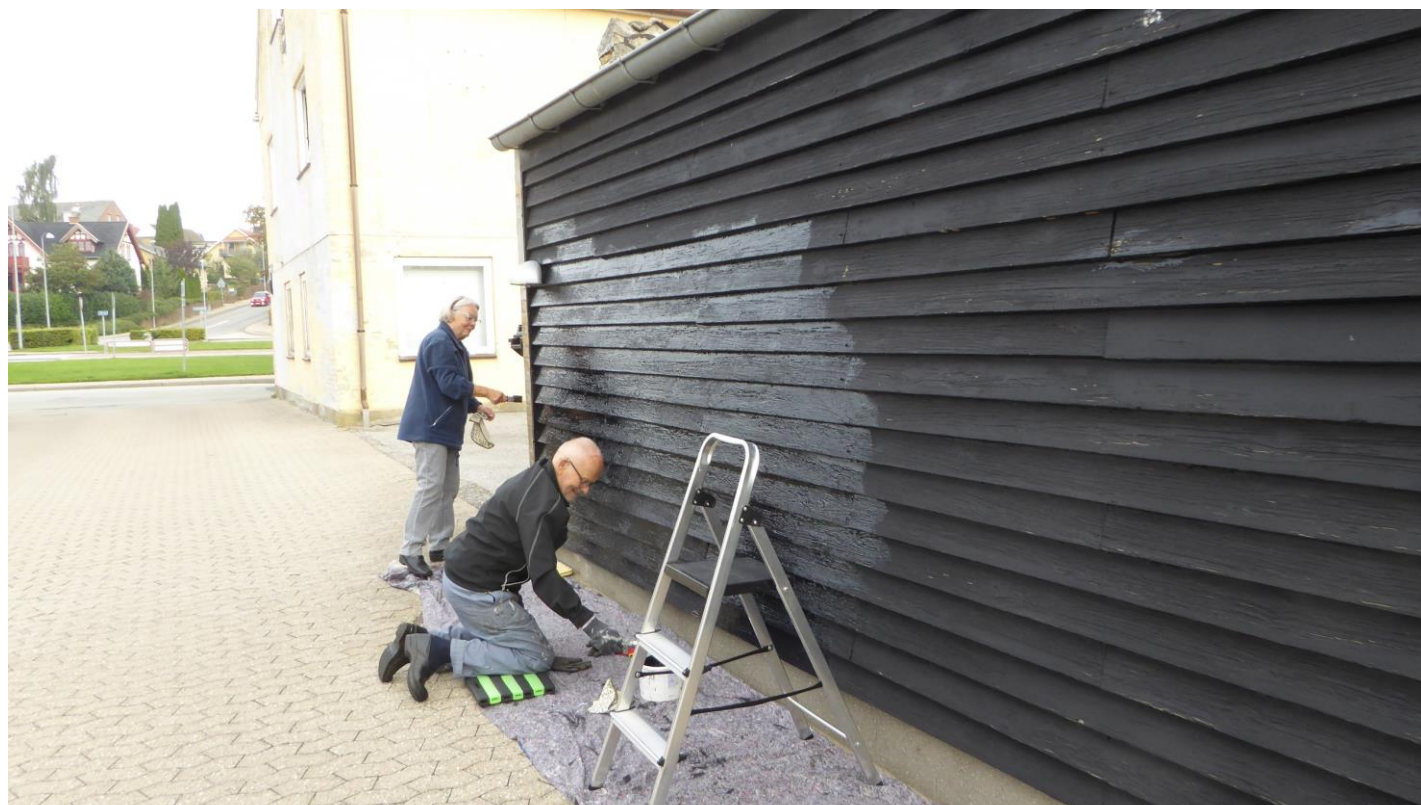
Onsdag den 27. september var der igen dømt arbejdsdag på Broen. Det blev som sædvanligt en dejlig dag, hvor vi foruden hyggeligt samvær og gode snakke også fik udrettet endda en hel del - og det til trods for, at vi jo alle bliver ældre og måske også mindre foretagsomme. Kræfterne er simpelthen ikke længere, hvad de har været, men på arbejdsdagen træder man alligevel til og gør det, man magter. Yder til fællesskabets bedste og for at holde hele området Marcussens Bro i fin stand.

Og området er i fin stand.

Som sædvanligt begyndte dagen med dagens dagsbefaling foredraget af herr Evan, der midt under morgenkaffen fandt det i orden at komme med retningslinjerne.

Der skulle ryddes op og gøres rent. Et nabohegn i skel skulle males sort. Ukrudt og andet ”godt” ved transformatoren skulle fjernes og fliser fejes og rengøres.

"Overskudsbrædder" fra de nye skelhegn ved terrasserne skulle flyttes fra *"fiskepladsen"* og lægges op på loftet over cykelskuret i den store garage, og det blev den opgave, jeg fik mig engageret i. Det var et meget større projekt, end jeg havde tænkt mig. Det viste sig nemlig, at *"brædderne"* havde ligget sådan, at der ikke var kommet luft til dem, hvorfor de rent ud sagt stank temmelig kraftigt af råd og andet uhumsk.

Det betød, at hvert enkelt *"bræt"* skulle vaskes - *hvad Anders tog sig af* - og stilles til tørre, inden det kunne blive lagt på den nye plads. Det var et stort arbejde, men heldigvis var højtryksrenseren ledig, så det problem blev løst.

Et andet problem var at skaffe tørreplads til de mange ”enkeltbrædder”, men også det lykkedes.

Endelig skulle ”brædderne” - efter at være så tørre, at det kunne gå at lægge dem på lager - flyttes fra området ved fiskepladsen vest for fælleshuset og over i den store garage.

Lidt bøvlet, også fordi vores fælles trailer var optaget til anden side. Alternative løsningsforsøg blev prøvet af, men der kom først rigtig skub i det hele, da traileren var ledig.

I den store garage kunne ”brædderne” ikke bare lægges op på loftet i én stor stak. De skulle lægges rigtigt med afstand imellem, så luft kan cirkulere omkring dem.

Det lykkedes heldigvis, og nu ligger de og afventer fremtidig brug.

Finn Carpentier

”Jeg hader den Doktorbakke”!

Denne melding kom fra Inge Leth en dag, vi mødtes, hun og jeg, og kom til snakke om løst og fast, og hvor er jeg dog enig med hende, for jeg hader også den Doktorbakke, og både Inge og jeg har vist mest lyst til at forcere den i bil.

Imidlertid rummer Doktorbakken et væld af barndoms minder for Inge. Hun er født i Hadsund og har tilbragt sin barndom i Nørregade. Hun er nummer 3 i rækken af en søskendeflok på 6.

***Doktorbakken i nutid - man fornemmer klart, at det er op ad bakke
ikke mindst på en varm og tør sommerdag.***

Fjorbadeanstalten

I 1949 var Inge 10 år gammel. Hun havde en storesøster på 13 og tre mindre søskende på henholdsvis 4, 5 og 6 år. På den tid var der i Hadsund en Fjorbadeanstalt, som de 5 søskende ofte besøgte i sommertiden.

På turen fra Nørregade til Munchs Eng og videre ud på Badeanstalten gik det hele som en leg, for det var jo ned ad bakke, og alle havde friske kræfter, men hjemturen kunne være streng. Der blev svedt op ad den stejle bakke, og de små søskende havde trætte ben efter at have tumlet sig og leget i badet, så Inge og hendes storesøster havde nok at slæbe og bære på.

Inge husker tydeligt, hvordan der så ud ved fjordbadet. Der var bl.a. en lille kiosk, hvor man kunne købe is for en 10-øre, og mon ikke, det i sig selv har været noget særligt? Drikkelse var medbragt hjemmefra i form af saftvand.

Der var derudover separate omklædningsrum for begge køn og to omkransede lavvandede bassiner. Ud mod fjordsiden var der et tårn med vippe, som man kunne springe ud fra og lige ned i sejlrenden.

Trods Doktorbakkens trængsler kom der noget godt ud af det hele, for - som Inge sagde: *"Jeg fik da lært at svømme!"*

En dag blev Fjordbadet pludselig lukket - antageligt på grund af colibakterier og anden forurening, og det er aldrig siden blevet tilladt at opføre et nyt fjordbad så tæt på sejlrenden.

Og det er måske godt nok.

Minder fra krigens tid - besættelse og

Fra besættelsen husker Inge bl.a., at familien i kælderen, når luftalarmen lød.

Hun husker, da englænderne kom over den gamle Hadsundbro, da krigen sluttede, og at der efter krigen kom tyske flygtninge til Hadsund, klædt i laser og pjalter.

Disse flygtninge gik dagligt gennem byen fra skolen til Skovpavillonen eller omvendt for at spise det ene sted og sove det andet.

Inge mindes også at have gået i nogle mærkelige sko, en form for sandaler, med træbund med stof over. Stoffet var slået fast med stifter, der kunne falde ud, og så var der brug for en hammer.

Der var nok kun tale om sko til sommerbrug, som Bente så tørt bemærkede.

flygtninge
måtte gå i beskyttelsesrum

Billede fra nettet

Under krigen fik man også tildelt smør og sukkermærker, som skulle afleveres ved købmanden. Uden disse rationeringsmærker måtte man gå tomhændet hjem.

Kaffe kunne man slet ikke få. I stedet lavede man erstatningskaffe på korn og cikorierødder.

Skulle man købe tekstiler, havde man et kort med, som blev stemplet. Det var begrænset hvad og hvor meget, man måtte købe, og derfor måtte man sy om og genbruge.

Et stykke chokolade var sjælden og derfor en ren himmerigsmundfuld, når det endelig kunne købes. Når det rygtedes, at der var kommet chokolade til byen, kunne man få 100-200 gram ved enhver købmand, og der var nærmest en købmand på hvert hjørne. Inge husker, at de aldrig før i hendes hjem havde haft så meget chokolade til jul.

Billede
fra
nettet

Mindestund på Marcussens Bro

Det er svært at tro, at en så aktiv kvinde som Inge er født helt tilbage i 1939. Hun er således 84 år gammel. Aldrig sidder hun med hænderne i skødet, for der er altid noget at lave. Inges kalender er godt fyldt op, og ofte smutter hun afsted i sin grønne bil til byens forskellige arrangementer og aktiviteter.

En stor familie, der bl.a. tæller fire oldebørn, giver mange skønne oplevelser - og så strikker Inge! Hun har altid gang i noget strik til små eller store. Netop derfor skulle Inge fotograferes med sit strikkesøj.

Under den hyggelige formiddagskaffe i Inges stue, dukker flere minder frem, og det er jo derfor jeg er kommet - for at høre Inge fortælle om det, hun kan huske fra sin barndom i Hadsund.

Dengang var byen helt anderledes end nu. Folk boede og handlede anderledes. Gik nok i Brugsen, men ikke i Rema1000, Netto eller SuperBrugsen. Næh, de købte ind hos kvarterets købmand. Inge mener, at der dengang var omkring 20 købmænd i byen. Bagere og slagtere var der også mange af. En overgang hed alle slagterne Jensen til efternavn, og da en fremmed en dag spurgte en hadsunder, hos hvilken slagter, han skulle købe kød, faldt svaret prompte: *"Hos slagter Jensen!"*

Slagternes fornavne var henholdsvis Poul, Poul Erik, Villy og Børge.

Inge husker, at juleudstillingen i slagtervinduerne bl.a. bestod af et grisehoved med et æble i munden. I andre butikker kunne Hadsund-børnene trykke næserne flade mod ruderne for at se nissetog, der kørte på skinner.

Juleudsmykningerne var mere enkle dengang, men det er måske derfor, at de huskes bedre? I hvert fald var datidens børn også nemmere at imponere.

Skoleminder, ungdom og arbejde

Inge gik 5 år i grundskolen, hvor hun i begyndelsen skulle skrive med griffel på en tavle og derfor medbragte en våd klud i en dåse, så hun kunne slette det skrevne igen.

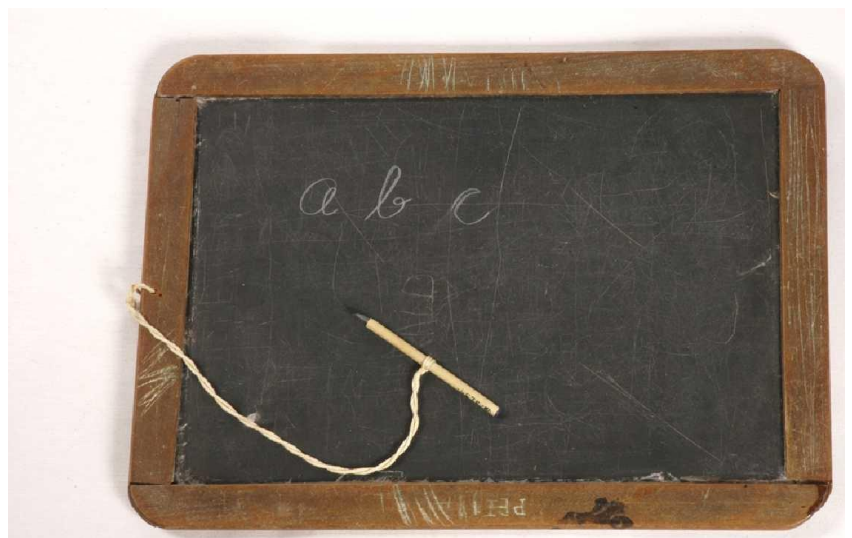
Efter grundskolen var hun 5 år i realskolen og kunne dermed forlade skolen med en præliminæreksamen, som var en rigtig god ballast at komme ud med i erhvervslivet.

Hun blev uddannet inden for postvæsnet og arbejdede en tid i København.

Fra ungdomstiden i Hadsund husker Inge bl.a. de fælles ungdomsgilder og den tilbagevendende dansant i Skovpavillonen.

Hadsund har - bortset fra 14 år i København - været Inges by, så hvis I vil vide mere om byen, kan I jo bare spørge Inge.

Bente Carpentier

Billede fra nettet

Hadsund Skovpavillon 1943.

Foto: H. Dalby, Lokalhistorisk Arkiv, Aalborg.

Hadsund Skovpavillon 2023 - så forandret

Foto: Finn Carpentier

Fællesspisning i fælleshuset!

Så var der igen dømt *"kniv og gaffel"* på Marcussens Bro.

Vores udmærkede festudvalg havde atter lagt sig i selen med indbydelse til spisning i fælleshuset onsdag den 22. november.

Menuen var den kendte herreret *"stegt flæsk med persillesovs og rødbeder"*. Derefter *"æblekage og kaffe"*! Og der var rigeligt at spise. 18 beboere deltog i aftenens program, men der var mad til mindst 40. Maden kom i øvrigt fra Dalbyover Kro.

Indbydende og lækkert!

Foto: Bente Carpentier

Foto: Bente Carpentier

Hvor er det fantastisk, at der er beboere, der tænker på den slags. Det er her, fællesskabet opstår og her, vi lærer hinanden at kende. Hyggeligt tilmed og givende og så er der jo det med "*stegt flæsk med persillesovs*", at det efterhånden er blevet en slags nationalret.

I min barndom hørte man det så ofte sagt, at ”*stegte sild er alle danskeres livret*”. I dag har det måske ændret sig, så det nu om stunder kunne hedde: ”*stegt flæsk er alle danskeres livret*”. Sildene hører vi i det mindste ikke så meget til mere, mens ”*det stegte flæsk*” gør sig alle vegne.

Bente skriver:

”*Stegt flæsk med persillesovs*” blev den 20. november 2014 - bemærk datoen - valgt som danskernes officielle nationalret. På 2. pladsen kommer det berømte danske smørrebrød og på 3. pladsen hakkebøf.

Stegt flæsk skæres ud af kød fra stegestykket eller kogestykket på grisen. Skiverne kan steges på pande eller i ovn, og det er vigtigt, at de bliver knasende sprøde.

Om aftenens menu fortsætter Bente meget rammende med at skrive:

Flæskeskiverne var sprøde og lækre, og vi kunne nærmest høre knaselyde af velsmag rundt om bordet. Persillesovsen blev serveret i specielle kander. Kartofflerne var faste og gode. Inge havde lavet syltetøj, og der var nok rødbeder. Den lækre æblekage blev serveret som portionsanretning, og det var en stor portion.

Men er ”stegt flæsk” sundt?

Ifølge Hjerteforeningens hjemmeside indeholder en portion god, gammeldags stegt flæsk med persillesovs 2.400 kilojoule eller 580 kalorier.

Det svarer til to friturestegte fiskefileter (506 kalorier), eller til en pose popcorn (503 kalorier), eller til en Big Mac på McDonald's (488 kalorier), eller til 29 tomater (580 kalorier) eller til 5 bananer (510 kalorier) - I kan selv vælge.

Selvfølgelig er det mest sundt at anvende flæsk fra stegestykket, frastege mest muligt fedt og derpå lægge stykket på sugende papir. Så er det nærmest egnet til folk på slankekur.

Fællesspisning med ”*stegt flæsk, kartofler, persillesovs og rødbeder*” er da også et sikkert valg for både dig og mig - og så smager det utroligt godt.

Velbekomme!

Bente og Finn Carpentier

Billede fra nettet

Og så nåede vi til desserten på en vellykket aften.

Foto: Bente Carpentier

"Det skrupknager i mig, så dejlig koldt er det", sagde snemanden. "Vinden kan rigtignok bide liv i én!" Sådan skriver H. C. Andersen i eventyret "Snemanden" - og så fortæller han ellers historie fra dengang, det var før. Om vinteren og om det forår, der en dag trænger sig på og jager vinteren på porten.

Husker I, hvordan det var, og husker I hyggen og fællesskabet, hvor man sad sammen omkring bordet på en måske ikke alt for behagelig stol og lyttede, snakkede og var sammen på en i høj grad vedkommende måde? Vederkvæ-gende og livgivende. Stjernestunder, som vi bærer med os den dag i dag.

Godt at man nåede at få det med.

Glædelig jul til jer alle og godt nytår.

KANAL-NYT nr. 21 - efterår og jul 2023 er nu færdigt. Vi håber, bladet må være jer alle til glæde.

Som aftalt bliver bladet "omdelt" digitalt og vil være tilgængelig på hjemmesiden. Har I lyst, er I naturligvis velkomne til at udskrive bladet - en øvelse, der måske kan højne glæden ved at læse i det, og som ukompliceret kan give andre adgang til at se og læse. Et lille stykke lokalhistorie, som man har lov til at glæde sig over.

Næste nummer af KANAL-NYT udkommer til sommer 2024. Deadline for indlæg til bladet er fredag 10. maj 2024.

Tak for denne gang - og husk så, at vi alle har et ansvar for, at Marcussens Bro fortsat må være et godt sted at bo.

Bente og Finn Carpentier